T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

İNTERNET ve SOSYAL MEDYA FARKINDALIĞI

BİLİNÇLİ VE GÜVENLİ KULLANIM

‘Haklar ve Sorumluluklar’

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL AĞ KULLANIM DURUMLARI

(TANIMLI HESAP DURUMU)

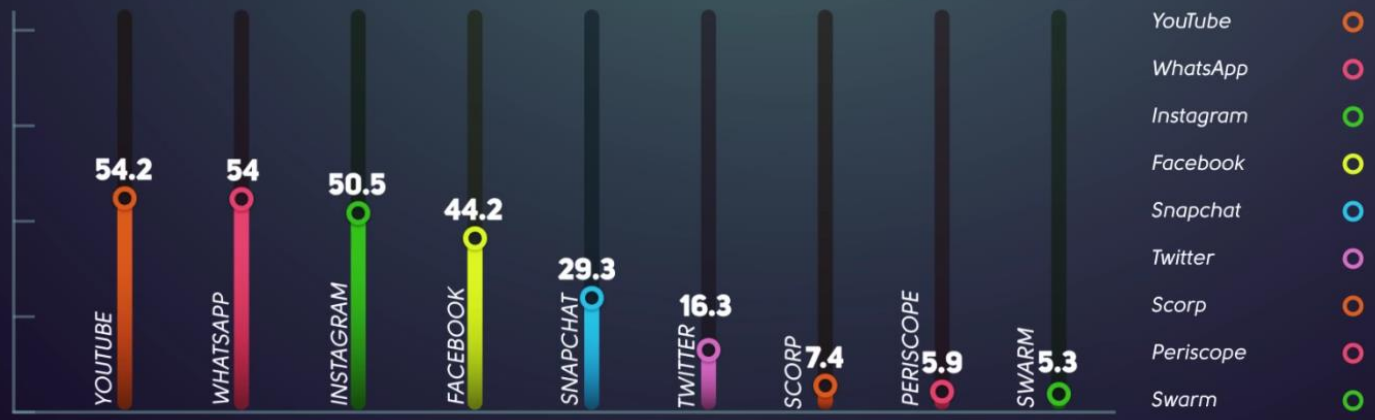

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL AĞ KULLANIM DURUMLARI

(AKTİF KULLANIM)

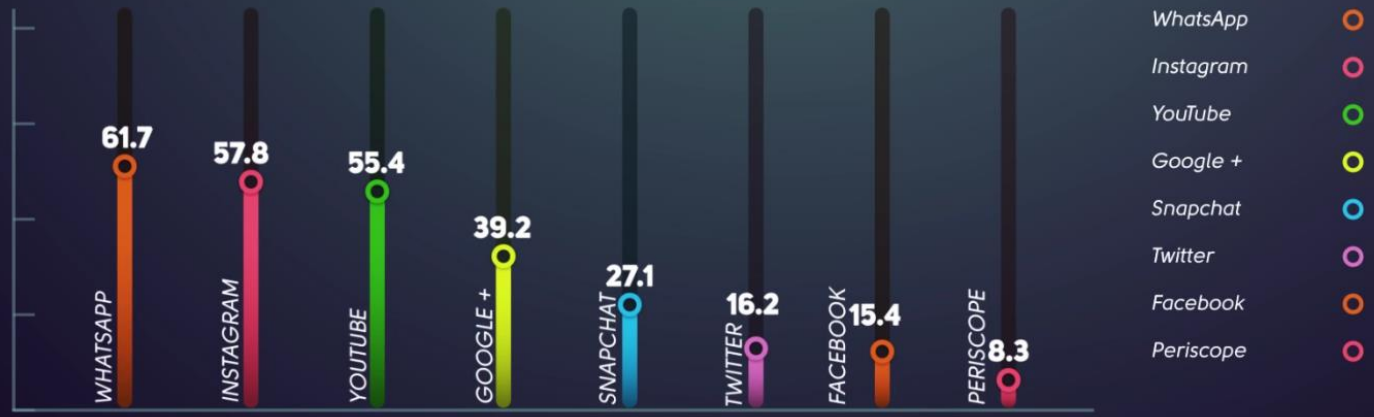

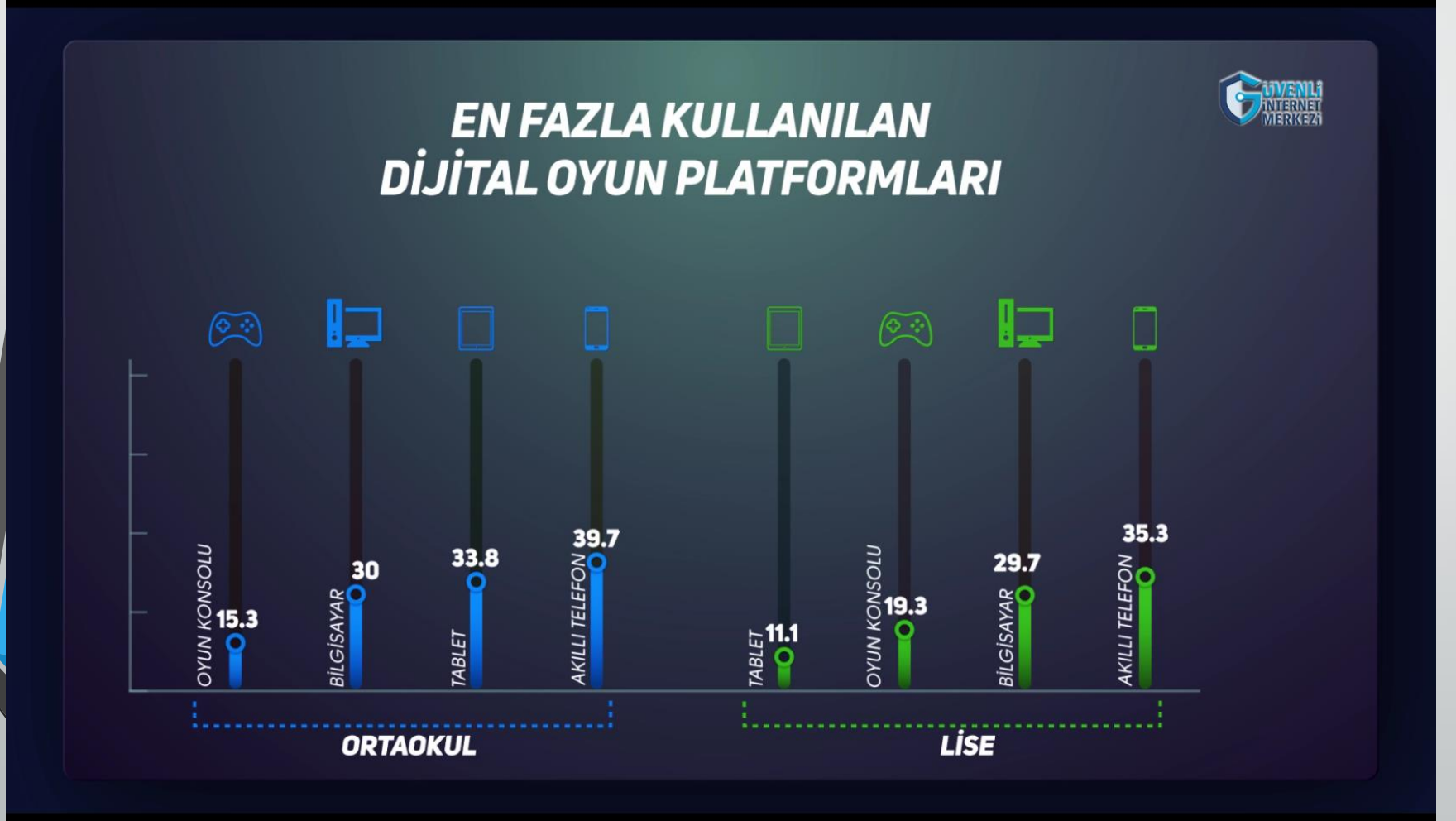
EN FAZLA KULLANILAN
DİJİTAL OYUN PLATFORMLARI
GÜVENLİ İNTERNET MERKEZİ
OYUN KONSOLU
15.3
BİLGİSAYAR
30
TABLET
33.8
AKILLI TELEFON
39.7
TABLET
11.1
OYUN KONSOLU
19.3
BİLGİSAYAR
29.7
AKILLI TELEFON
35.3
ORTAOKUL
LİSE

You
Tube

SOSYAL MEDYA HASTANESİ
WhatsApp Onkolojisi
Instagram Cerrahi
Troll Polikliniği
Face Anjiyografi
Tweet Tedavi
Pil ve Şarj Hastalıkları
FaceTime Ünitesi
ACİL
ZİYARETÇİ OTOPARK

Soru – Duyarsızlaşıyor muyuz? Çok mu abartıyoruz?

Ne dersiniz, İletişimimiz koptu mu?
15-20 yıl sonra nasıl bir toplum bekliyorsunuz

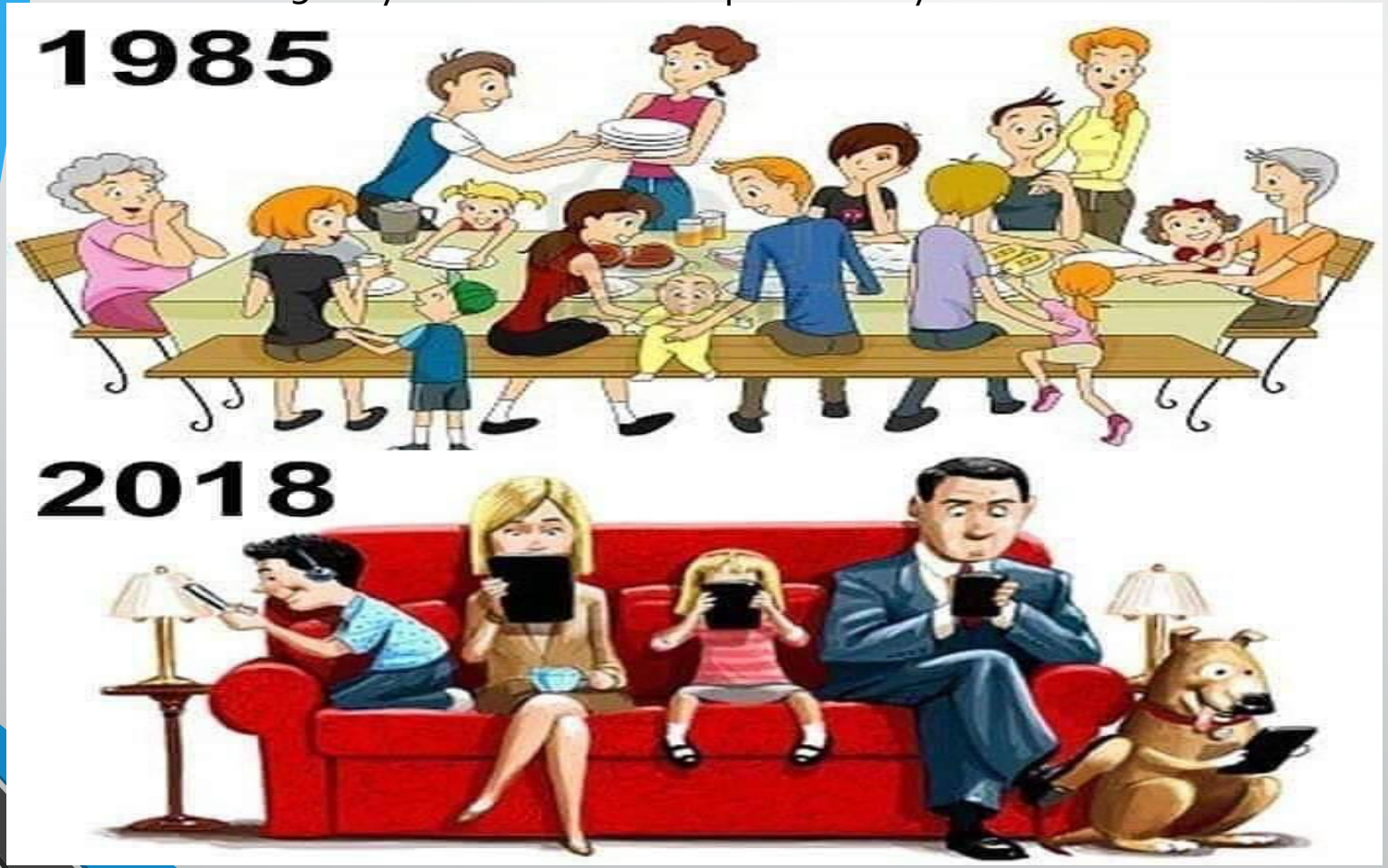

İnternet ve Sosyal Medyada Gizlilik ve Güvenlik

Verdiğiniz İzinlerin

Verdiğiniz Bilgilerin

Yaptığınız Paylaşımların

Yaptığınız Sözleşmenin

Yaptığınız Beğenilerin

Yaptığınız Yorumların

Bildirdiğiniz Konumların

Belki de en
değerli özelimiz

Kişisel Verilerimiz

Sosyal medya, güvenlik, algı yönetimi, dijital ayak izleri, gizlilik

Sanal dünyadaki gerçek ayak izlerimiz

‘dijital ayak izleri’

HOW DOES GOOGLE TRACK YOU?

CHROME
Browser history, websites visited

YOUTUBE
Videos watched, uploaded

MAPS
Locations visited, places searched

HANGOUTS
Contacts, conversations

BOOKS
Books read, searched

PHOTOS
People and places tagged

CALENDAR
Upcoming plans, appointments

WAZE
Directions searched, places visited

SEARCH
Queries searched

ADS
Ads clicked, topics interested in

SHOPPING
Products searched, clicked on

GOOGLE FIT
Fitness level, fitness goals

NEWS
News sites viewed, stories read

GMAIL
Contacts, emails sent, email content

HOW WELL DOES GOOGLE KNOW YOU?

WHO YOU ARE

Facial recognition, voice commands and search tracking gives Google a good idea of who you are and how you live.

- WHAT YOU LOOK LIKE
- WHAT YOU SOUND LIKE
- YOUR RELIGIOUS AND POLITICAL BELIEFS
- IF YOU HAVE DIETARY RESTRICTIONS
- HOW HEALTHY YOU ARE
- IF YOU HAVE CHILDREN

HOW THIS INFORMATION IS COLLECTED

CHROME · SEARCH · GMAIL · PHOTOS · ADS

WHAT YOU LIKE AND DISLIKE
Google assess what you're interested in from the queries you search, ads you click on and apps you use.
FOOD
BOOKS
MOVIES
VIDEOS
STORES

HOW THIS INFORMATION IS COLLECTED
CHROME
SEARCH
NEWS
BOOKS
SHOPPING
YOUTUBE

SALE
YOUR FUTURE PLANS
Google Calendar and Gmail track your upcoming trips, reservations and appointments, while your search queries tell a story about what you want for the future.
WHAT YOU'RE THINKING ABOUT BUYING
UPCOMING TRIPS
WHERE YOU WANT TO TRAVEL
IF YOU WANT TO HAVE CHILDREN

HOW THIS INFORMATION IS COLLECTED
CHROME
SEARCH
CALENDAR
GMAIL

YOUR ONLINE LIFE
Google saves all your online history, from what sites you visit to how many bookmarks you have.
EVERY WEBSITE YOU'VE EVER VISITED
YOUR CHROME STORE APPS
YOUR CHROME STORE EXTENSIONS
YOUR BROWSER SETTING
YOUR DATA THAT AUTOFILLS
YOUR OPEN TABS
YOUR BOOKMARKED PAGES

HOW THIS INFORMATION IS COLLECTED
CHROME
SEARCH
GMAIL

SOSYAL MEDYA VE ARAMA MOTORLARINDA HERŞEY BEDAVA DEĞİL

ÜCRETİ SİZSİNİZ, BİZİZ

İnternette
suçlar, haklar ve sorumluluklar

Fakat, sınırsız bir özgürlük alanı değildir…

Gerçek hayatta suç olan, internette de suçtur.

İnternetin Riskleri

Bağımlılık
Eksik, Yanlış Bilgi
İslamafobi
Şiddet ve Nefret
Siber Zorbalık
Müstehcenlik
Kimlik Hırsızlığı
Sanal Dolandırıcılık
Yabancılarla İletişim

GERÇEK HAYATTAKİ SUÇLAR
İNTERNETTE DE İŞLENİYOR...

Bilişim Suçları

- Bilgisayar sistemlerine ve servislerine yetkisiz erişim
- Bilgisayar sabotajı
- Bilgisayar yoluyla dolandırıcılık
- Bilgisayar yoluyla sahtecilik
- Bir bilgisayar yazılımının izinsiz kullanımı
- Kişisel verilerin kötüye kullanılması
- Sahte kişilik oluşturma ve kişilik taklidi
- Yasadışı yayınlar
- Ticari sırların çalınması
- Terörist faaliyetler
- Çocuk pornografisi
- Hacking
- Diğer suçlar (fuhuş, tehdit, uyuşturucu, vb.)

İNTERNET ORTAMINDA CİNSEL İSTİSMAR VE SİBER ZORBALIK

- Başkalarına rahatsızlık ya da zarar vermek amacıyla kişilerin ya da grupların dijital ortamlarda gerçekleştirdikleri; görüntüleri paylaşmak, şantaj yoluyla istismar etmek, sahte hesaplar üzerinden arkadaşlık kurmak, kişinin hesaplarını kullanarak istemediği davranışlarda bulunmak gibi, internet ortamında yapılabilecek tüm davranışları içermektedir.
- İnternet aracılığıyla gerçekleşen zorbalık ve istismarda, mağdur ile yüz yüze iletişim halinde olmamak, şüphelilerin özgüvenini artıran en önemli unsurdur.

Siber Zorbalık

- İnternette zorbalık yapan kişi bunu ya karşısındakinin duygularını incitmek için ya da şaka veya eğlence olsun diye yapmaktadır. Bazen de kişi sanal ortamda veya gerçek hayatta şiddet görmüş olduğundan intikam almak için veya teknolojik gücünü ve becerisini sergilemek için yapmaktadır.

İnternet ortamında cinsel istismar..

- Sosyal paylaşım siteleri (facebook, twitter, instagram, pinterest, yahoo, periscope, google plus vb.), sohbet odaları, akıllı telefon uygulamaları, sosyal ağlar gibi alanlarda çevrim içi cinsel istismar yaşanmaktadır.
- İnternette tanışılan kişilerle yüz yüze buluşma sonucu cinsel taciz, fiziksel şiddet, psikolojik sorunlar ve intihara varan boyutta problemler görülebilmektedir.

Siber Zorbalığa Maruz Kalan Çocuk Ve Gençlerde Yaşanan Ruhsal Sorunlar

- Siber zorbalık gören çocuklar üzüntü, kaygı, korku gibi duyguları daha fazla hissettiklerini belirtmişler, ayrıca konsantrasyon bozukluğu nedeniyle okul notlarında düşmelere neden olmakta, okuldan kaçma ve okul devamsızlıkları yaşadıklarını belirtmişlerdir.
- Siber zorbalık deneyimi gençler arasında depresyon, madde kullanımı ve suç işleme oranlarını yükseltmekte olup, kuralları çiğneme, saldırganlık gibi davranış problemlerine daha yatkın oldukları görülmüştür.

Sanal Ortamda Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocuklarda Ruhsal Sorunlar

- Travma sonrası stres bozukluğu,
- Psikolojik sorunlar,
- Depresyon, intihar düşünceleri
- Düşük benlik saygısı, düşük güven duygusu
- Yoğun suçluluk,
- Cinsel davranım bozuklukları ve cinsel kimlik bozuklukları görülebilir.

Çevrimiçi tehdit, hakaret ve tacize maruz kalan çocuklarda..

- Zihinsel, ruhsal ve sosyal gelişim bozuklukları
- Sosyal kaygı,
- Okul problemleri,
- Madde kullanımı,
- Saldırganlık gibi uyumsuz davranışlar görülebilmektedir.

Kliniklere başvuru yakınmaları

- Uykusuzluk,
- Kabuslar,
- Olayla ilgili anıların rahatsız edici biçimde sık sık hatırlanması,
- Sürekli olarak olayın tekrarlanacağı korkusu ve bu nedenle diken üstünde hissetme,
- Kolay irkilme,
- Çabuk sinirlenme,
- Gelecekle ilgili plan yapamama,
- Yabancılaşma (başkaları beni veya yaşadıklarımı anlamıyor hissi),
- Olayı hatırlatan durumlarda huzursuz olma ve bu durumlardan kaçınma görülebilir.

Çocukların rehabilitasyonu

- Sanal ortamda istismar sonrası **olayı aile ile paylaşabilme** olaydan zarar görmeyi azaltan en önemli faktör
- Ancak ergenlerin ancak **dörtte biri** sanal ortamda karşılaştıkları cinsel tacizi ailelerine bildirmektedir.
- Yaşanan olayların ise ancak **%10'unun adli bildirimleri** yapılmaktadır.

Çocukların rehabilitasyonu

- Aile desteği önemli bir faktör
- İlaç tedavileri ve terapi yaklaşımları

ÖNLEME VE MÜDAHELE ÇALIŞMALARI

Okullarda siber zorbalığı önleme ve müdahale programlarında; öğrencilerin interneti ve mobil teknolojileri şiddet amaçlı kullanmalarını yasaklamaya, bu yasağa uymadıkları takdirde kendileri için ciddi sonuçlar doğurabileceğini ifade etmeye cesaretlendirilmelidir. Ayrıca bu programlarda; sınıf içi ve bireysel ve toplumsal müdahaleler, öğrencilerle çalışma, kurbanı destekleme, zorba ile çalışma, ailenin katılımı gibi ayrıntılı konuların yer alması gerekir.

ÖNLEME VE MÜDAHELE ÇALIŞMALARI

- Okullarda siber zorbalık konusunda yapılacak önleme ve müdahale çalışmalarına okul, aile ve toplumun ortaklaşa katılımları çok önemlidir.
- Öğrencilerle işbirliği yaparak öğrenme tekniklerinin kullanılmasını, öğrencilere etkili karar verme, problem çözme, iletişim becerileri, birbirine saygılı ve kibar davranma gibi sosyal becerilerin öğretilmesini, öğretmenlere ve yöneticilere anti şiddet programlarının uygulanmasını önerilmektedir.

ÖNLEME VE MÜDAHELE ÇALIŞMALARI

- Ailelerin sanal ortamın güvenliği konusunda kaygılarını en aza indirmek ve internetin etkin ve bilinçli kullanımını sağlamak için çocukların gelişim dönemlerini iyi bilmeleri, bunun yanında sanal ortamı iyi tanımaları gerekmektedir.
- İnterneti bilinçli kullanan çocukların sanal ortamdan büyük faydalar sağladıkları çevrim içi deneyim ile risklere karşı da korunaklı oldukları bildirilmektedir.
- Ebeveynler, kendilerinin ve çocuklarının internet kullanımı için; aile içinde öz disiplin sağlamalı, gerçekçi ve dengeli bir kullanım benimsenmeli, çocuklarının internette kimlerle iletişim kurduklarını ve hangi siteleri ziyaret ettiklerini bilmelidirler.

Sosyal ağları kullanırken aşağıdaki önerileri göz önünde bulundurmak güvenli kullanımı sağlayacaktır.

- Sosyal medyada paylaşılan dokümanların/belgelerin veya bilgilerin telif hakkı oluşturabileceği hatırda bulundurularak kullanılmalı veya paylaşım yapılmalıdır.
- Kullanıcının, bilgilerinin koruması gerekmektedir.
- Facebook'ta bir sayfayı beğendiğinizde hemen onunla ilgili başka bir sayfa önerilebilmektedir. Hatta yanda çıkan reklamlar bile sizin bilgilerinize bağlantılı olarak seçilip yayınlanmaktadır.

Sosyal ağları kullanırken aşağıdaki önerileri göz önünde bulundurmak güvenli kullanımı sağlayacaktır.

- Sosyal medya ortamlarının çok yakın takip edildiği dikkate alınarak mümkün olduğunca az resim, bilgi veya belge paylaşılmalıdır. Bunların yıllar içerisinde biriktirildiği ve burada büyük resimlerin oluşturulabileceği unutulmamalıdır. Çünkü bilgilerinizi silseniz hatta hesaplarınızı kapatsanız bile veri tabanından verileriniz silinmemektedir.
- Özellikle ailelerinin kontrol etmediği küçük çocukların bilgilerini düşünmeden insanlarla paylaşmaları, onların sosyal ağlardan kötü etkilenmesine sebep olabilmektedir.

Sosyal ağları kullanırken aşağıdaki önerileri göz önünde bulundurmak güvenli kullanımı sağlayacaktır.

- Çocukların sosyal medya kullanımı belirli bir yaşa kadar yasaklanmalı veya gözetimli olarak kullanmalarına izin verilmelidir. Kontrol veya denetim sağlanmayacaksa açılmasına müsaade edilmemeli veya açılmış ise hesapları kapatılmalıdır.
- Çocuk ve gençlere yaşlarına uygun *neyin sanal zorbalık, neyin cinsel istismar* olduğunun anlatılması ve desteklenmeleri önemlidir.
- Çocukların konuyu davranışlarının tutuma dönüştürülmesi için eğitimler zaman içerisinde **tekrarlanmalıdır.**

Yasal Süreç

- Ülkemizde çocuk pornografisine ilişkin suçlar TCK'nın Müstehcenlik başlığı altında tanımlanmıştır.
- 5651 sayılı yasa kapsamında suç unsuru taşıyan içeriklerin kaldırılması için ilgili internet siteleriyle irtibata geçilmekte, böylelikle sakıncalı içeriklerin kaldırılması sağlanırken sitelere erişimin tamamen engellenmesinin önüne geçilmektedir.

- Bilgi teknolojileri ve İletişim Kurumu Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın yoğun çalışmaları ile Türkiye, Uluslararası İnternet Bilgi İhbar Merkezleri Birliği'ne üye olmuştur.
- Kullanıcılar, internet ortamında işlenen suçları, Türkiye'de kurulan İhbar Merkezi'ne web üzerinden şikayet edebilmektedir. Çevrimiçi ortamda kişi hakkının ihlal edildiğini düşünen kullanıcı bireysel başvuru hakkını kullanarak yer sağlayıcıya ulaşabilmekte, ayrıca sonuç alamadığı takdirde Sulh Ceza Mahkemeleri'ne başvuruda bulunabilmektedir.

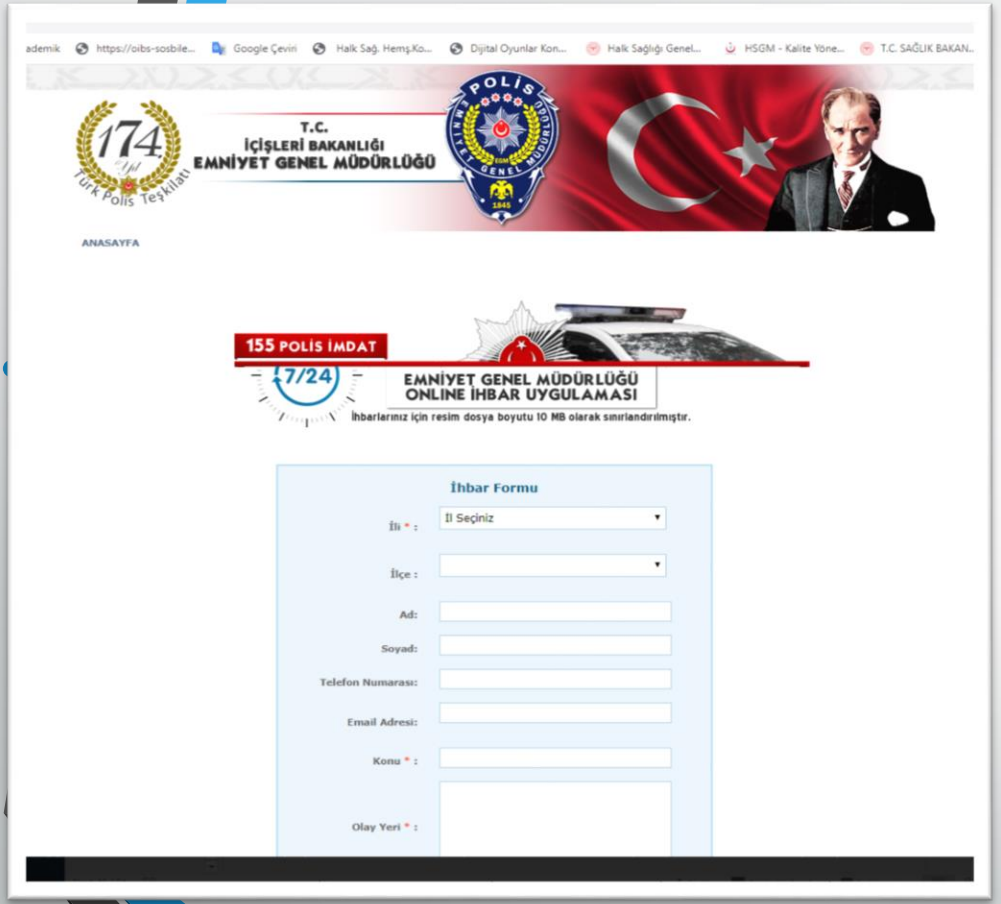

https://onlineislemler.egm.gov.tr/Sayfalar/Ihbar.aspx

https://www.ihbarweb.org.tr/

5651 Sayılı Kanun 8. Madde

5651 sayılı yasanın 8. Madde 4. fıkradaki re'sen erişim engelleme kapsamında

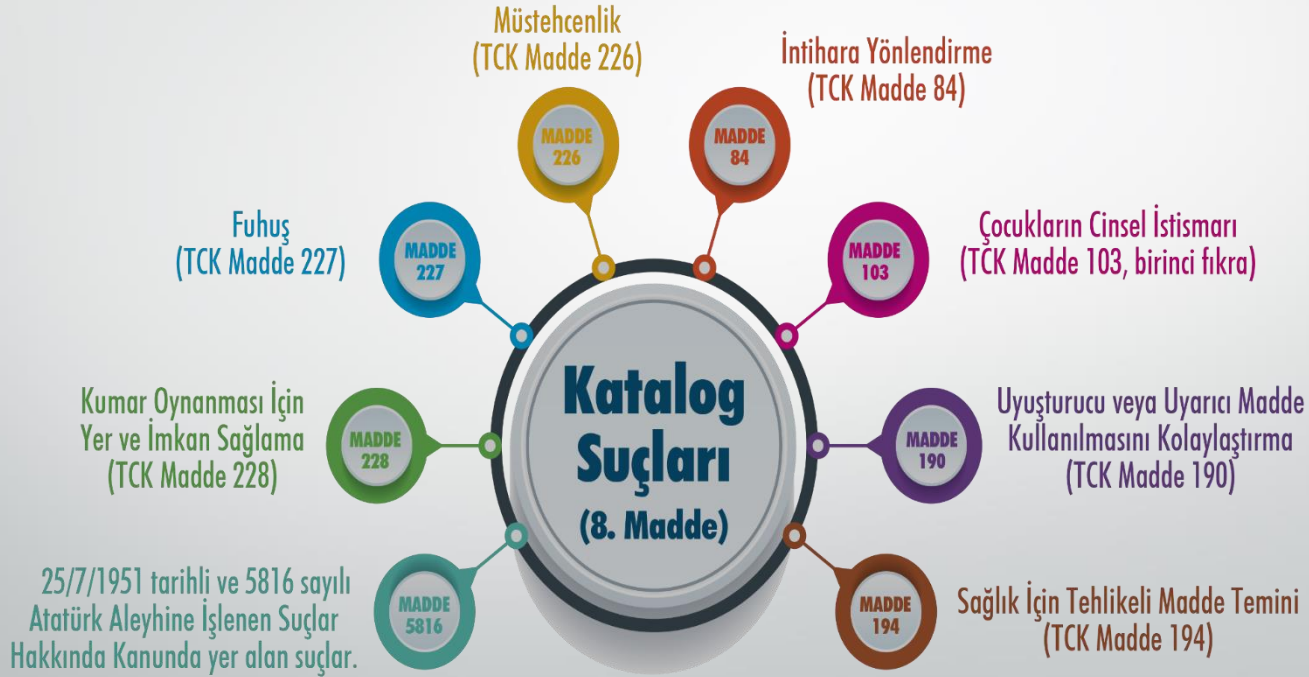

5651 no'lu yasa nedir?

İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR
YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN

güvenli internet

www.guvenlinet.org.tr

İnternet Bilgi İhbar Merkezi
ihbar web
www.ihbarweb.org.tr

İhbar Merkezi

İNTERNET YARDIM

www.internetyardim.org.tr

Yardım Merkezi

GÜVENLİWEB

www.guvenliweb.org.tr

Bilinçlendirme Merkezi

http://internet.btk.gov.tr/

5651 Sayılı Kanun 8/A Maddesi

Yaşam hakkı ile kişilerin can ve mal güvenliğinin korunması, millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması…

İlgili Bakanlıkların talebi üzerine Başkan tarafından verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı…

Milli Güvenlik ve Kamu Düzeni

Bu madde kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararları, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilir.

Bu madde kapsamındaki suça konu internet içeriklerini oluşturan ve yayanlar hakkında Başkan tarafından, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi

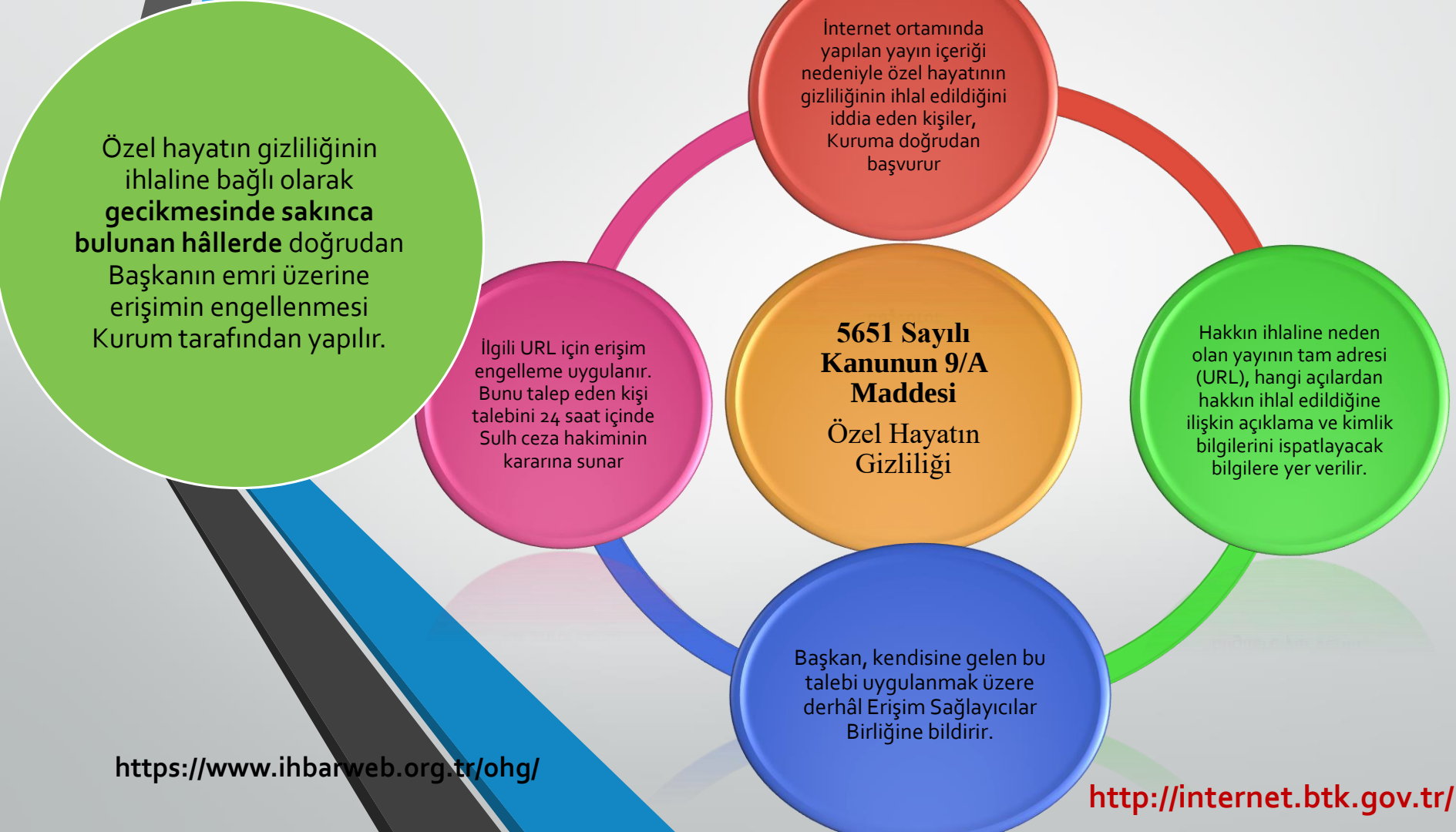

https://www.ihbarweb.org.tr/ohg/

http://internet.btk.gov.tr/

Kaynaklar

- internet.btk.gov.tr/internet-kullaniminda-cocuk-ve-aile-iliskisi-detay-62.htm
- Amerikan Pediatri Akademisi: https://www.aap.org/en-us/about-the-aap/aap-press-room/aap-press-room-media-center/Pages/Teens-and-Internet-Safety.aspx
- Çalışkan, M. (2019). Toplum ve suç araştırmalarında sınırları aşan bir sorun “Çevrimiçi Çocuk İstismarı”. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (61), 122-131.
- Euro kids online Araştırma Raporu:http://www.lse.ac.uk/media-and-communications/research/research-projects/eu-kids-online
- Topçu S. Çocuk ve Sanal Ortam. Kocatepe Tıp Dergisi, 19:27-33/Ocak/2018 : http://dergipark.gov.tr/download/article-file/450457
- Ceyhan, E. B., Demiryürek, E., & Kandemir, B. (2015). Sosyal ağlarda güncel güvenlik riskleri ve korunma yöntemleri. *Uluslararasi Bilgi Güvenliği Mühendisliği Dergisi*, *1*(1), 1-10.

Teşekkürler!